

Rosa x reversa Waldst. et Kit.*Rosa pendulina* L. x *R. pimpinellifolia* L.

Ruža obrátená

Rosa x reversa Waldst. et Kit. Pl. Rer. Hung. 3, 1812

Syn.: *Rosa alpina* L. for. *reversa* (Waldst. et Kit.) Christ.

Hypoteticky ustálený (v potomstve stály) hybrid. Prútnaté, 100(–150) cm vysoké kry tvoriace veľmi riedke polykormóny; poplazy a konáre nepravidelne (husto) ostnaté; ostne štíhle, priame, premiešané s početnými ihlicovitými ostničkami. Listy 7–11-jarmové, lístky elipsovité, na líci živozelené, na rube bledé (sivozelené), holé alebo na strednej žile s roztrúsenými žliazkami (žliazky sediace), holé alebo aspoň na strednej žile riedko chlpaté. Kvety ± jednotlivé, ružové. Kališné lístky krátke, celistvookrajové, na rube žliazkaté, po odkvitnutí vzpriamené, ± trváce. Kvetné stopky stopkatožliazkaté (žliazky voňajú po terpentíne); šípky vajcovito guľovité, holé, tmavočervené, pri dozrievaní na stopkách visiace.

Chromozómy: $2n = 28$, okr. 14e, vrch Tanád (Kláštorská 1967).

Poznámka. Habitúálne dosť zreteľný intermediárny charakter oboch predpokladaných rodičov: textúra olistenia, ostnatosť, dĺžka kališných lístkov a tmavé zafarbenie šípok je bližšie k *R. pimpinellifolia*. Zafarbenie kvetov a previslosť šípok sú bližšie k *R. pendulina*. Podobné rastliny sú známe zo Švajčiarska, Francúzska a juhovýchodnej Európy. Identickosť sa však doposiaľ nedokázala.

Biológia, ekológia, fytocenológia. Fanerofyt – nanofanerofyt. Kvitnutie máj–jún. V kultúre potvrdený vek individua najmenej 40 rokov. Autogamizácia čiastočne úspešná, hybridizácia v rámci sekcie *Cinnamomeae* a „spätne kríženie“ s *R. pendulina* úspešná na ca 20 % (Jičínska 1967). Rastie roztrúsené na styku oboch predpokladaných rodičov, zvyčajne na otvorených miestach alebo v lesných pláštoch, najmä na svahovitom teréne a na kamenistých sutinách.

Rozšírenie na Slovensku. Ojedinelý výskyt, najviac dokladov je zo Štiavnických vrchov.

Carpaticum. 14e. Sitno a Malé Sitno (Kmetšec. Simkovics 1883: 106; Větvička 1977). – Tanád (Kláštorský 1950 PR). – Holík (Větvička 1977). 22. Kyslá, pri prameni kapitána Jegorova (Procházka et Krahulec Preslia, Praha 54: 181, 1982).

Rosa majalis J. Herrmann

Ruža májová

Rosa majalis J. Herrmann Diss. Rosa, p. 8, 1762.

Syn.: *Rosa cinnamomea* L. (1759) non L. (1753).

Prútnaté, 100–150 cm vysoké, zriedka aj vyššie kry, vytvárajúce husté polykormóny. Staršie výhonky a konáriky nápadne škoricovo-hnedočervené (pozri syn. *R.*